

การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดโปรแกรมการเล่น
สำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร

นางสาวสายสมร มีสีล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์ศึกษาบัณฑิต

ภาควิชาแพทยศาสตร์
นักพัฒนาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-349-7

ลิขสิทธิ์ของนักพัฒนาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15509

๑๑๗๔๙๐๖๗๔

AN ANALYSIS OF CURRENT STATE AND PROBLEMS
IN MANAGING PLAY PROGRAM FOR HOSPITALIZED
CHILDREN, BANGKOK METROPOLIS

MISS. SAISAMORN MANEESAI

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF REQUIREMENT
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF NURSING EDUCATION
GRADUATE SCHOOL
CHULALONGKORN UNIVERSITY

1989

ISBN 974-576-349-7

พิมพ์คืนฉบับที่ด้วยวิชาในครอบสีเขียวเพียงแผ่นเดียว

สายสมร มูล : การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับ

เด็กป่วยในโรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร (AN ANALYSIS OF CURRENT STATE AND PROBLEMS IN MANAGING PLAY PROGRAM FOR HOSPITALIZED CHILDREN, BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ประนอม รอดคำตี, 82 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้วัดถูประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาล ในด้านการจัดการเล่นให้มีพัฒนาการตามวัย การแก้ไขปัญหาด้านร่างกาย และพฤติกรรมในเด็กป่วย และปัญหาด้านทักษะการการริหาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสังเกต และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสังเกตและส่งแบบสอบถาม 154 คน นักศึกษาวิเคราะห์โดยท่ามาร์กอูละ ก้าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วยพบว่า ผู้ป่วยวัย 2-12 เดือน มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านร่างกายเพียงด้านเดียว ผู้ป่วยวัย 1-2 ปี 2-5 ปี 7-13 ปี มีการเล่นเพื่อพัฒนาด้านสติปัญญามากที่สุด ร้อยละ 37.6 40 และ 28.8 ตามลำดับ และผู้ป่วยวัย 5-7 ปี มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านอารมณ์มากที่สุด ร้อยละ 38.5

2. ปัญหาของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วย พบว่าปัญหาด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ($\text{ค่าเฉลี่ย} = 3.71$) รองลงมาเป็นปัญหาด้านการจัดการ ($\text{ค่าเฉลี่ย} = 3.20$) ปัญหาด้านบุคลากร ($\text{ค่าเฉลี่ย} = 2.81$) และ ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด ($\text{ค่าเฉลี่ย} = 2.79$)

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ภ.๗๖๘๙ ๘๗๙

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ภ.๔๐๗ ๑๐๑๓๒

พิมพ์ด้านบนบังคับด้วยวิทยานิพนธ์ภายในการอนสีเขียวที่เพียงแผ่นเดียว

SAISAMORN MANEESAI :: AN ANALYSIS OF CURRENT STATE AND PROBLEMS
IN MANAGING PLAY PROGRAM FOR HOSPITALIZED CHILDREN, BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : MRS. ERANOM RODCUMDEE , 82 PP.

The research purposes were to analyze current state and problems in managing play program for hospitalized children; concentration on the provision of the play program promoting child development of each age level, solving physical and behavioral problems of hospitalized children and administrative resources. Observation forms and questionnaires were used in this research by using percentage, mean and standard deviation.

RESEARCH RESULTS :

1. Current state in managing play program for hospitalized children found that all 2-12 months children were provided toys for physical development, hospitalized children of 1-2 years, 2-5 years and 7-13 years were most played for intellectual development : 38.6% , 40% and 28.8 % respectively. And most hospitalized children of 5-7 years played for emotional development 38.5%

2. Problem in managing play program for hospitalized children found that budget was the highest relevant at the average of 3.71% , managing problem at the average of 3.20, key persons at the average of 2.81 and problem of appliances at the least average of 2.79

ภาควิชา พยาบาลศึกษา
สาขาวิชา การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา ๒๕๓๑

ลายมือชื่อนักศึกษา สุวัฒน์ มนต์อร ผู้อ่าน
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา มร. ๖๗ ๘๐๙๑, ๔

หัวชื่อวิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดโปรแกรม
การเล่นสำหรับเด็กป่วย ในโรงพยาบาล กรุงเทพมหานคร
ไทย นางสาวสายสมร มะลิส
ภาควิชา พยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประนอม รอคคำศีล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *.....* คณบกบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถวาร วัชราภิய)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *.....* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สมคิด รักษาลักษ์)

..... *.....* กรรมการ
(อาจารย์ประนอม รอคคำศีล)

..... *.....* กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ บีกยานนท์)

ผู้ฝึกหัดของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นางสาวสายสมร มะไส : การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของ
การจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาล กรุงเทพ-
มหานคร (AN ANALYSIS OF CURRENT STATE AND PROBLEMS
IN MANAGING PLAY PROGRAM FOR HOSPITALIZED CHILDREN,
BANGKOK METROPOLIS) อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ประนอม
รองค้ากิจ , 82 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัด
โปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วยในโรงพยาบาล ในด้านการจัดการเล่นให้มีพัฒนา
การความวัย การแก้ไขปัญหาด้านร่างกายและพฤติกรรมในเด็กป่วย และปัญหาด้าน
ทรัพยากรการบริหาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสังเกตและแบบสอบถามที่
ผู้วิจัยสังเกตและส่งแบบสอบถาม 154 คน นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วยพบว่าผู้ป่วยวัย 2-12 เดือน มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้านร่างกายเพียงด้านเดียว ผู้ป่วยวัย 1-2 ปี 2-5 ปี 7-13 ปี มีการเล่นเพื่อพัฒนาด้านสมรรถนะมากที่สุด ร้อยละ 37.6 40 และ 28.8 ความล้ำค่าน และผู้ป่วยวัย 5-7 ปี มีการเล่นเพื่อพัฒนาการด้าน อารมณ์มากที่สุดร้อยละ 38.5
2. ปัญหาของการจัดโปรแกรมการเล่นสำหรับเด็กป่วย พบว่าบัญหาด้าน งบประมาณอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.71) รองลงมาเป็นบัญหาด้านการ จัดการ (ค่าเฉลี่ย = 3.20) บัญหาด้านบุคลากร (ค่าเฉลี่ย = 2.81) และ บัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์น้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 2.79)

ภาควิชา	พยาบาลศึกษา	สายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	การวิหารการพยาบาล	
ปีการศึกษา	2531	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

MISS SAISAMORN MANEESAI : AN ANALYSIS OF CURRENT STATE AND PROBLEMS IN MANAGING PLAY PROGRAM FOR HOSPITALIZED CHILDREN, BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : MRS. BRANOM RODCUMDEE , 82 PP.

The research purposes were to analyze current state and problems in managing play program for hospitalized children; concentrating on the provision of the play program promoting child development of each age level, solving physical and behavioral problems of hospitalized children and administrative resources. Observation forms and questionnaires were used in this research by using percentage, mean and standard deviation.

RESEARCH RESULTS :

1. Current state in managing play program for hospitalized children found that all 2-12 months children were provided toys for physical development, hospitalized children of 1-2 years, 2-5 years and 7-13 years were most played for intellectual development : 38.6 % , 40 % and 28.8% respectively. And most hospitalized children of 5-7 years played for emotional development 38.5 %

2. Problem in managing play program for hospitalized children found that budget was the highest relevant at the average of 3.71 %, managing problem at the average of 3.20, key persons at the average of 2.81 and problem of appliances at the least average of 2.79.

ภาควิชา พยาบาลศึกษา

ลายมือชื่อผู้สืบทอด นพ. สมชาย นพ. สมชาย

สาขาวิชา การบริหารการแพทย์

ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. วิรุณ วงศ์ดิษฐ์

กิจกรรมประจำ

บุคคลค้าง ว ผู้มีคุณภาพอย่างสูงคือผู้วิจัย ในการดำเนินงานวิจัยจน
วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยต้นนี้ ที่สำคัญความกรุณาของอาจารย์ประธาน
รองค้าค้า อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย และอาจารย์ ดร. ทวีพันธ์ นิตยานันท์
ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องค้าง ว ด้วยความ
เอาใจใส่อย่างที่ยิ่งเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านทั้งสอง
เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 10 ท่าน ที่ได้
กรุณาให้คำแนะนำในด้านความทรงความเนื้อหาของเครื่องมือวิจัย รวมทั้งท่าน
ผู้อำนวยการโรงเรียนบาลลัง 5 แห่ง เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานของ
แผนกวุฒิการเวชศาสตร์ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างที่ยิ่ง
อนึ่งผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คุณสหชาติ เหล็กชาย ที่ได้เป็นกำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ความสำเร็จทั้งมวลของผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้ เป็นของมาจากการ
ของผู้บังเกิดเกล้าทั้ง 2 ท่าน ในการให้กำเนิด อบรมเลี้ยงดู และเป็นกำลังใจ
ให้กลองมา พระคุณนี้จะอยู่ในความสำนึกตลอดไป

นางสาวสายสมร มีลิล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิจกรรมประการ	ค
สารบัญ	ช
รายการแผนภูมิและตารางประกอบ	ง
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
ข้อคิดเห็นของค้น	4
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
2. วรรษคติที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการเล่น	5
การจัดการเล่นสำหรับผู้ป่วยเด็กในโรงพยาบาล	16
การบริหารห้องพยาบาล	24
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3. วิธีดำเนินการวิจัย	29
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5. บทสรุป	52
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
อภิปรายผลการวิจัย	54
ข้อเสนอแนะ	60
บรรณานุกรม	61
ภาคผนวก : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	66
ประวัติผู้วิจัย	82

รายการแผนภูมิและตารางประกอบ

หน้า

แผนภูมิที่

1. การบริหารงานโดยใช้ปัจจัยการบริหาร ตารางที่	26
1 จำนวนและร้อยละของผู้บ่วยที่ได้จากการสังเกต	37
2 จำนวนและร้อยละของผู้บ่วยที่มีกิจกรรมการเล่นจำแนกตามอายุ	37
3 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความประเภทผู้จัดการเล่น	38
4 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความโปรดักฟ์การจัดการเล่น	38
5 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความสกปรกที่ในการจัด กิจกรรมการเล่น	39
6 จำนวนและร้อยละของผู้บ่วยจำแนกความอายุและพัฒนาการ	40
7 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความพฤติกิจกรรม ของพยาบาลประจำและผู้บ่วย	41
8 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความพฤติกิจกรรมการ ให้ความรู้แก่ญาติผู้บ่วย	42
9 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความพฤติกิจกรรมการจัดการเล่น เพื่อเป็นสื่อการสอน	43
10 จำนวนและร้อยละของการสังเกตจำแนกความพฤติกิจกรรมการประเมินผล การจัดการเล่น	44
11 จำนวนและร้อยละของข้อมูลที่นำไปของกลุ่มค้ายิ่ง	45
12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัญชาในการจัดการเล่น	47
13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัญชาท้านงบประมาณ	48
14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัญชาท้านการจัดการ	49
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัญชาท้านบุคลากร	50
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของบัญชาท้านวัสดุอุปกรณ์	51